

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 18 (1515)

2017. gada 4. aprīlī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2017. gada 13. nedēļā Latvijā

2017. gada 13. nedēļā (27.03.–02.04.) monitoringā iesaistītajās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs (informācija saņemta no 69 ģimenes ārstu praksēm) vērsušies 54 pacienti (gripa noteikta klīniski) jeb vidēji 51,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (iepriekšējā nedēļā – 76,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Vidēji gripas intensitāte samazinājusies par 33%.

Vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs citu AAEI gadījumos, salīdzinot ar 12. nedēļas datiem, samazinājusies par 9,5%.

Pacientu vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI, gripas un pneimoniju gadījumos vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

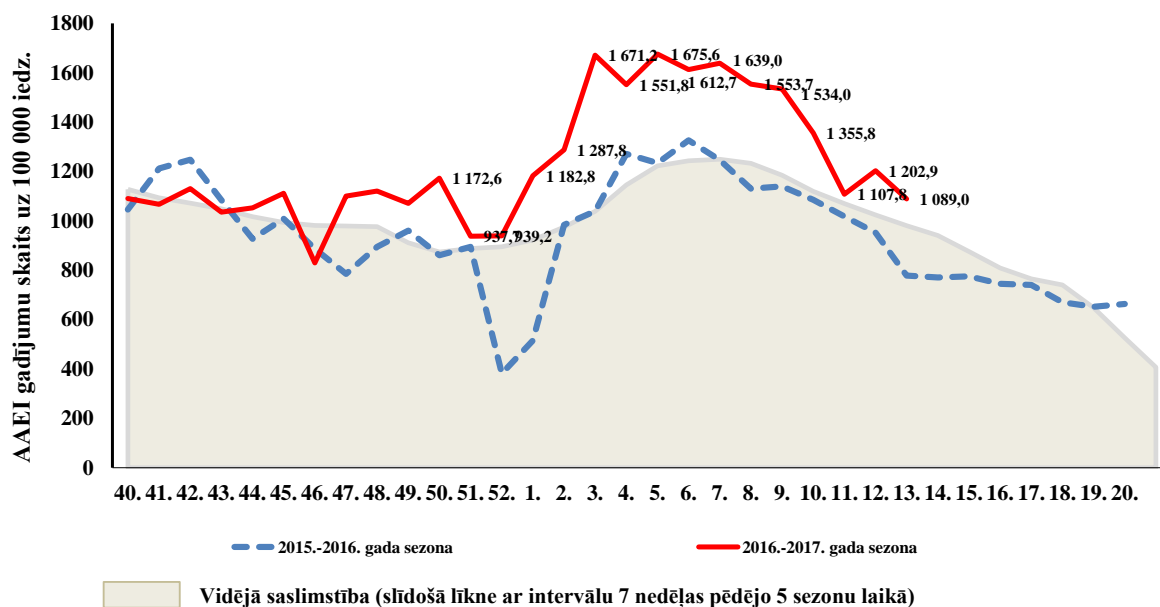
	Vecuma grupas	09.ned.	10.ned.	11.ned.	12.ned.	13.ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1534,0	1355,8	1107,8	1202,9	1089,0	-9,5
	0-4	7109,9	6205,0	5112,1	5891,0	5596,6	-5,0
	5-14	5121,8	4445,3	3564,6	3736,3	3481,0	-6,8
	15-64	920,5	847,2	699,5	737,6	637,7	-13,5
	65 un >	379,1	285,5	233,3	242,9	224,8	-7,5
Gripa	Vidēji	212,8	132,2	94,9	76,4	51,2	-33,0
	0-4	406,3	295,5	152,0	129,3	36,9	-71,4
	5-14	405,9	338,2	291,2	135,5	48,3	-64,3
	15-64	204,2	115,1	71,1	80,5	62,5	-22,4
	65 un >	98,3	46,8	63,2	19,4	19,1	-1,6
Pneimonija	Vidēji	33,8	33,8	34,9	31,5	15,2	-51,9
	0-4	110,8	129,3	209,0	147,7	18,5	-87,5
	5-14	96,6	67,6	20,1	77,4	9,7	-87,5
	15-64	28,8	28,8	28,2	16,1	13,1	-18,8
	65 un >	0,0	9,4	19,4	29,1	23,9	-18,0

Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 13. nedēļā samazinājusies par 51,9%. Samazinājums tika novērots visās vecuma grupās.

¹ klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās iestādēs

² Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

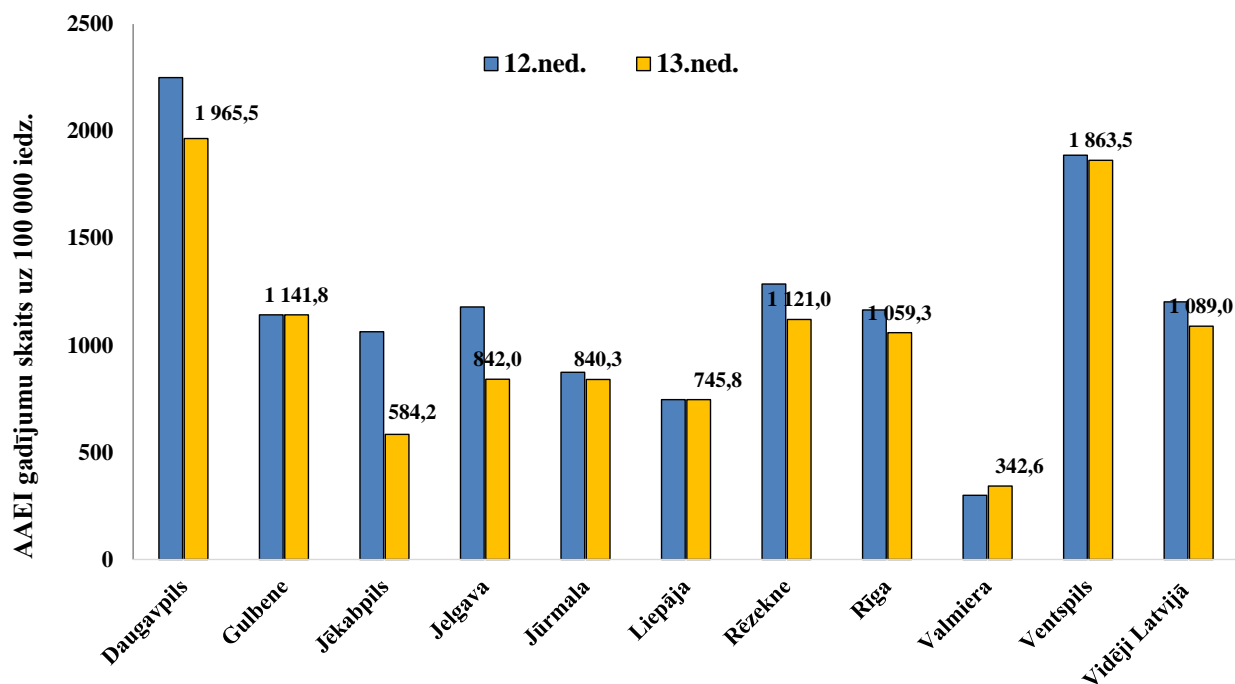
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 2016.—2017. gada sezonā salīdzinājumā ar 2015.—2016. gada un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem

Pacientu vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs AAEI gadījumos 2017. gada 13. nedēļā bijusi augstāka nekā iepriekšējā 2015.—2016. gada sezonā un pēdējo piecu sezonu vidējie rādītāji attiecīgajā laika periodā.

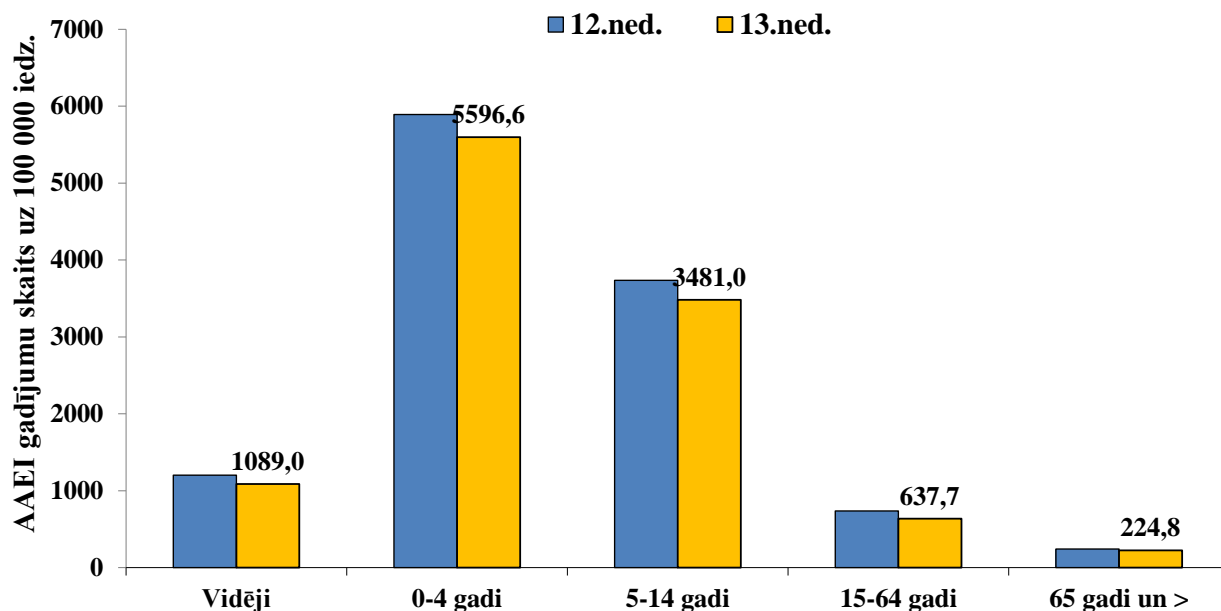
AAEI atsevišķās monitoringā teritorijās

Vēršanās AAEI gadījumos ambulatorajās iestādēs monitoringā iekļautajās teritorijās 13. nedēļā samazinājusies vai palikusi iepriekšējās nedēļas līmenī (Gulbenes novads un Liepāja). Visaugstākā intensitāte bijusi Daugavpilī un Ventspilī.

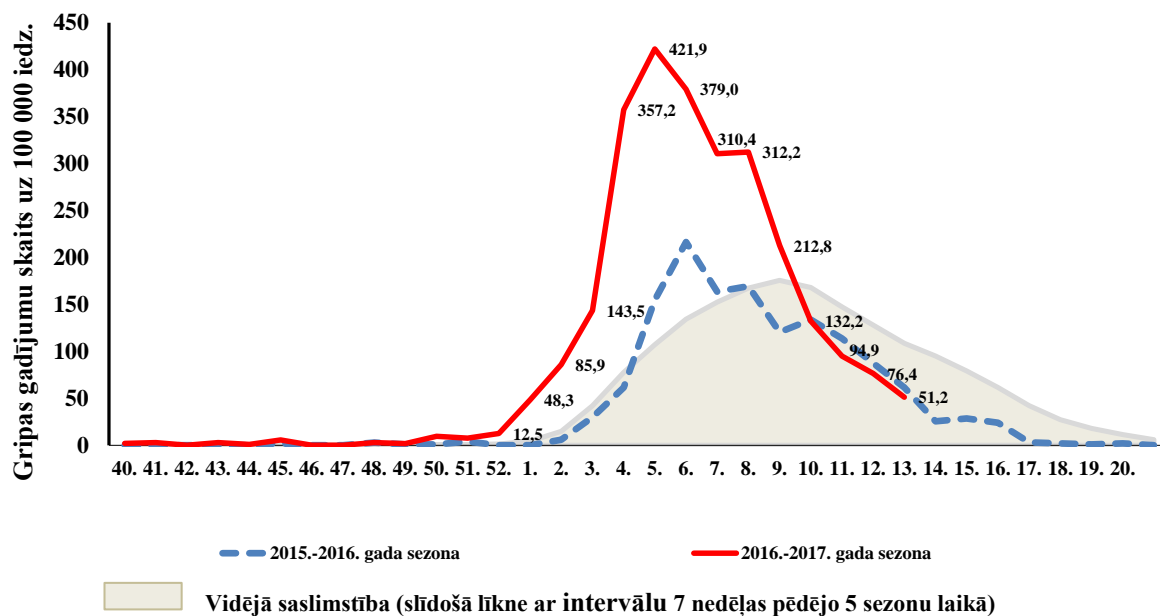

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Kopš monitoringa sākuma (2016. gada 40. nedēļa) visaugstākā AAEI intensitāte reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā. 2017. gada 13. nedēļā saslimstība samazinājusies visās vecuma grupās.

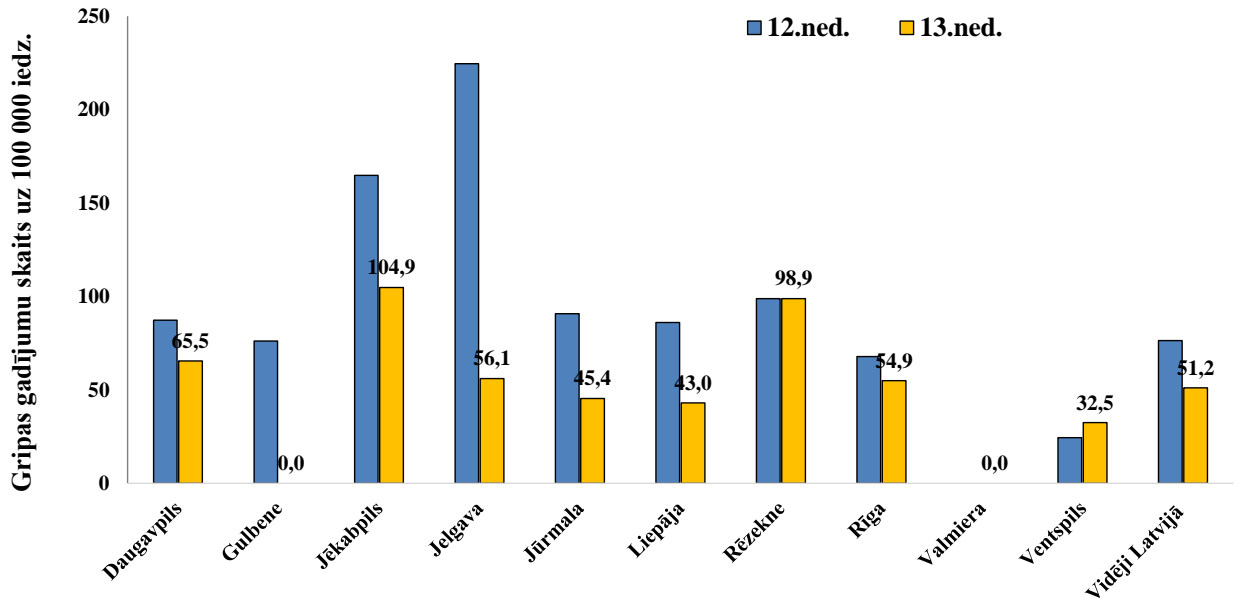
Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos 2016.—2017. gada sezonā salīdzinājumā ar 2015.—2016. gada un pēdējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem

2017. gada 13. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs gripas gadījumos bijusi līdzīga iepriekšējās 2015.-2016. gada sezonas rādītājiem attiecīgajā laika periodā. Kopš 2017. gada 6. nedēļas saglabājas gripas aktivitātes samazināšanās tendence.

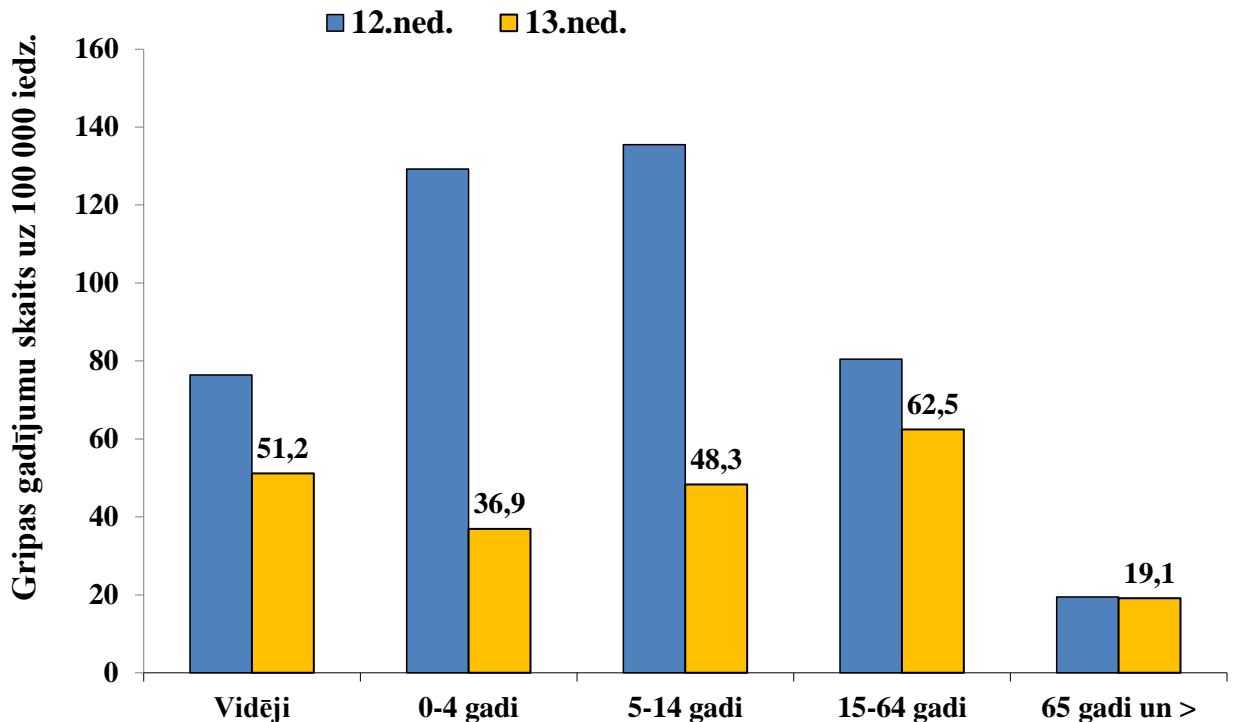
Gripa atsevišķās monitoringa teritorijās

Gripas gadījumi (gripa noteikta klīniski) monitoringā iesaistītajās ambulatorajās veselības aprūpes iestādēs reģistrēti astoņās no 10 monitoringā iekļautajām teritorijām. Neliels gripas intensitātes pieaugums 13. nedēļā tika novērots tikai Ventspilī, pārējās teritorijās tā samazinājusies. Jēkabpilī gripas intensitāte pārsniegusi 100 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem.

Gripa atsevišķās vecuma grupās

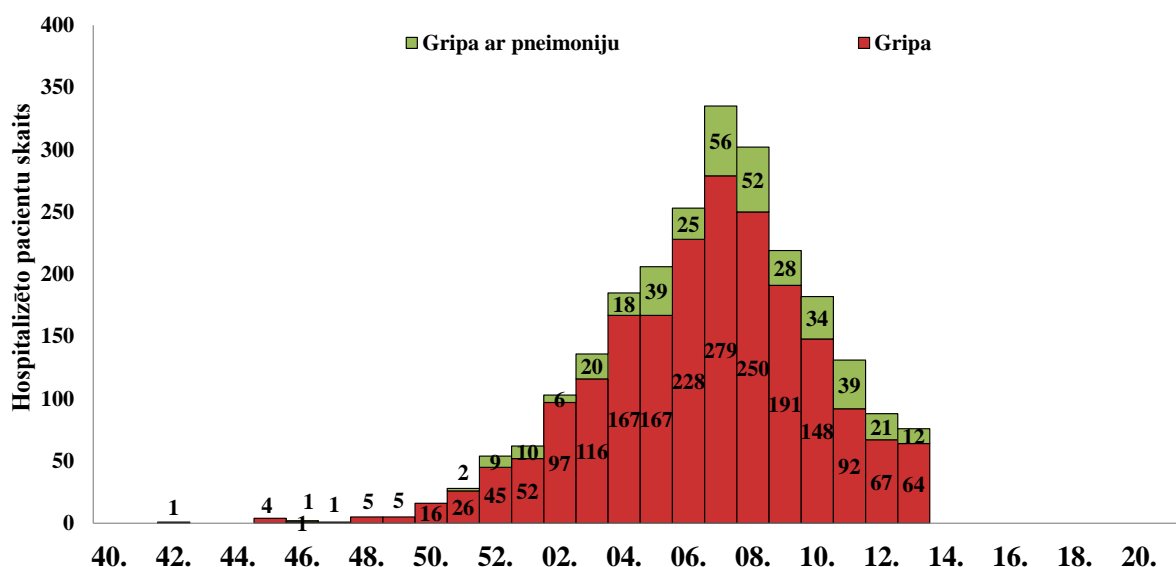
Visaugstākā saslimstība (gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem attiecīgajā vecuma grupā) 13. nedēļā novērota 15–64 gadu vecuma grupā. Saslimstība samazinājusies visās vecuma grupās.

Par stacionētiem pacientiem gripas gadījumos

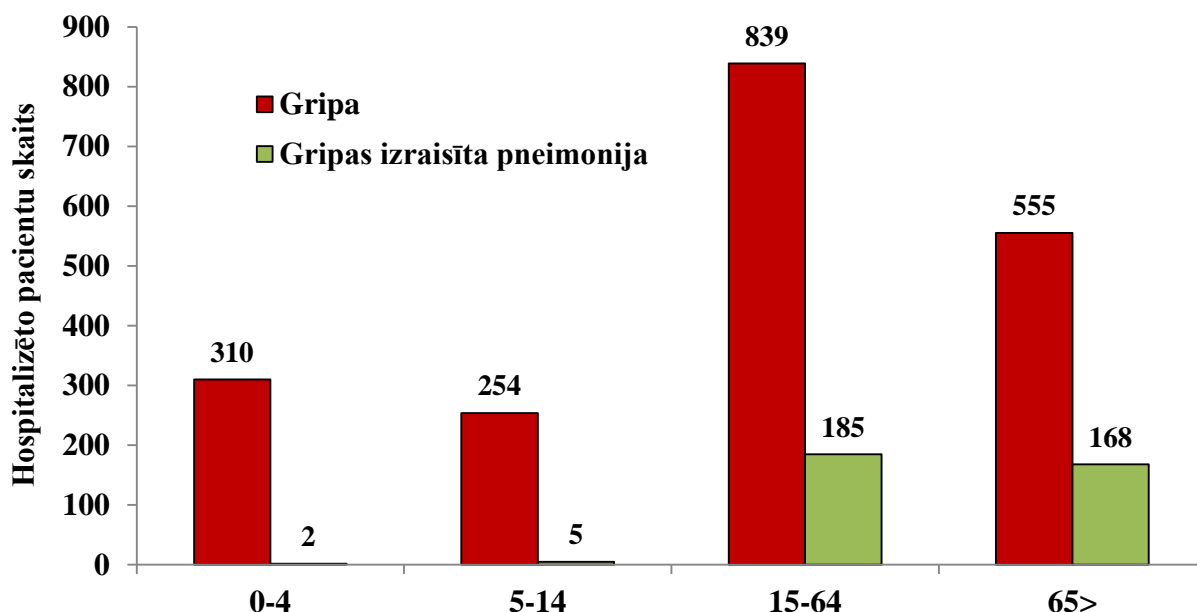
Stacionēto pacientu skaits gripas gadījumos samazinājies par 4,5%, savukārt stacionēto pacientu skaits gripas izraisītās pneimonijas gadījumos samazinājies par 43%.

Saņemta informācija par 76 hospitalizētiem pacientiem saistībā ar gripas infekciju: 64 pacienti stacionēti gripas gadījumos un 12 pacienti gripas izraisītās pneimonijas gadījumos. Pacienti stacionēti Daugavpils, Gulbenes, Rēzeknes, Rīgas, Valmieras un Ventspils slimnīcā.

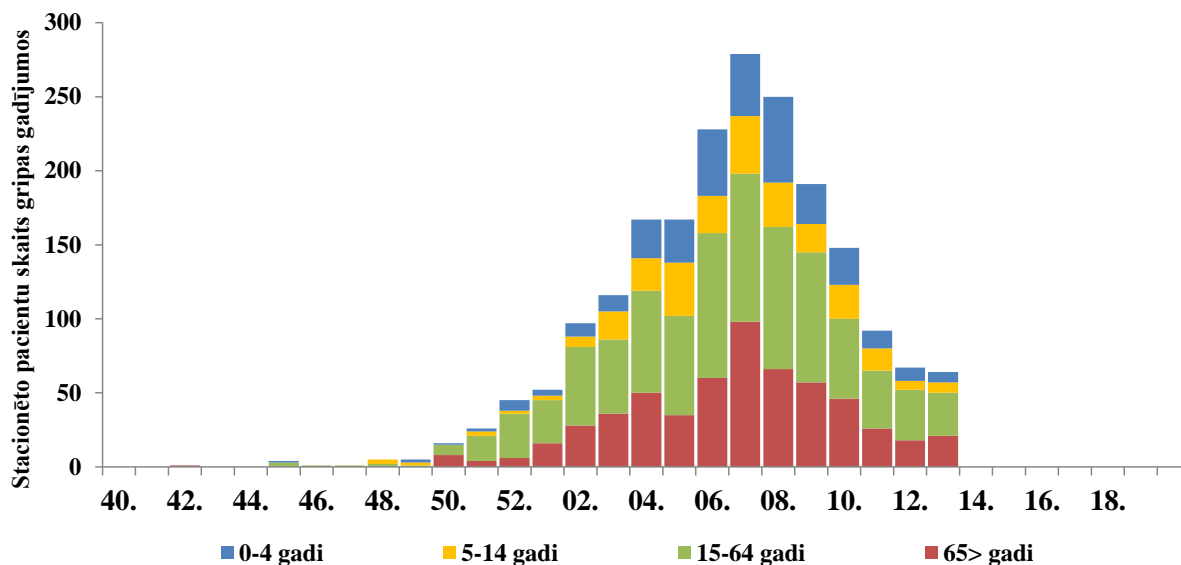

Hospitalizētie pacienti gripas gadījumos pa vecuma grupām

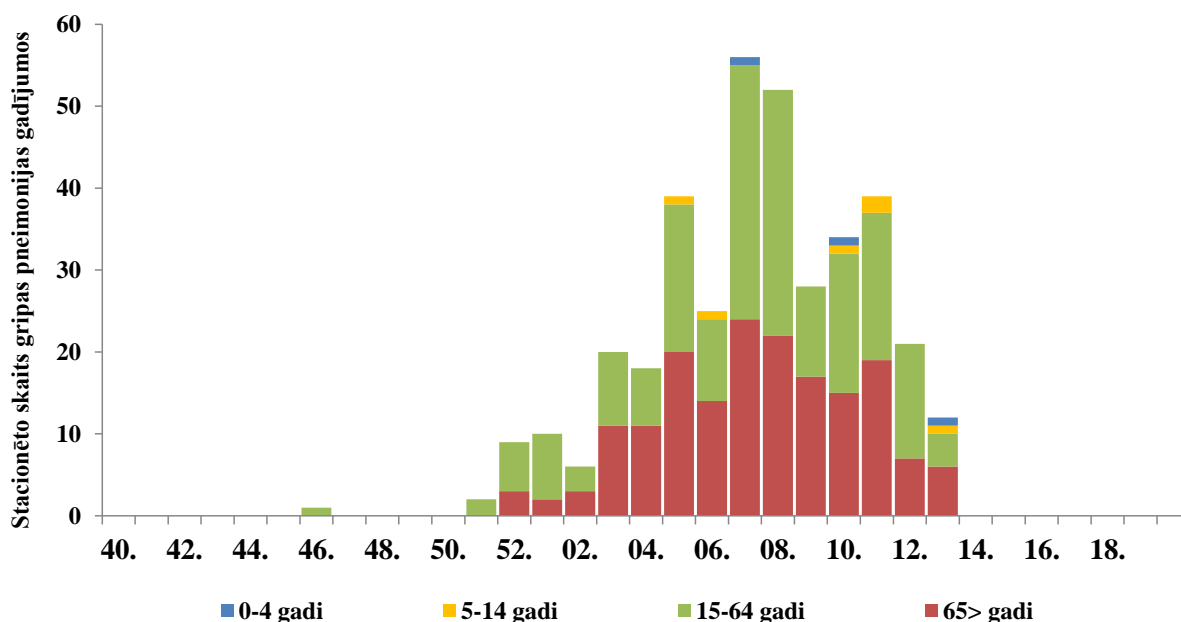
Kopš sezonas sākuma kopā ziņots par 2394 hospitalizētiem pacientiem: 2022 gripas gadījumos (42,9% vecumā 15–64 gadi, 28,5% – 65un> gadi, 12,9% – 5–14 gadu un 15,7% – 0–4 gadu vecuma grupā) un 372 gripas izraisītās pneimonijas gadījumos (50,8% vecumā 15-64 gadi, 46,8% – 65un> gadu vecuma grupā, 1,6% – 5–14 gadu un 0,8% – 0–4 gadu vecuma grupā).

2017. gada 13. nedēļā vislielākais īpatsvars gripas gadījumos hospitalizēto pacientu vidū, bija pacienti 15–64 gadu vecuma grupā (29 no 64 pacientiem jeb 45%).

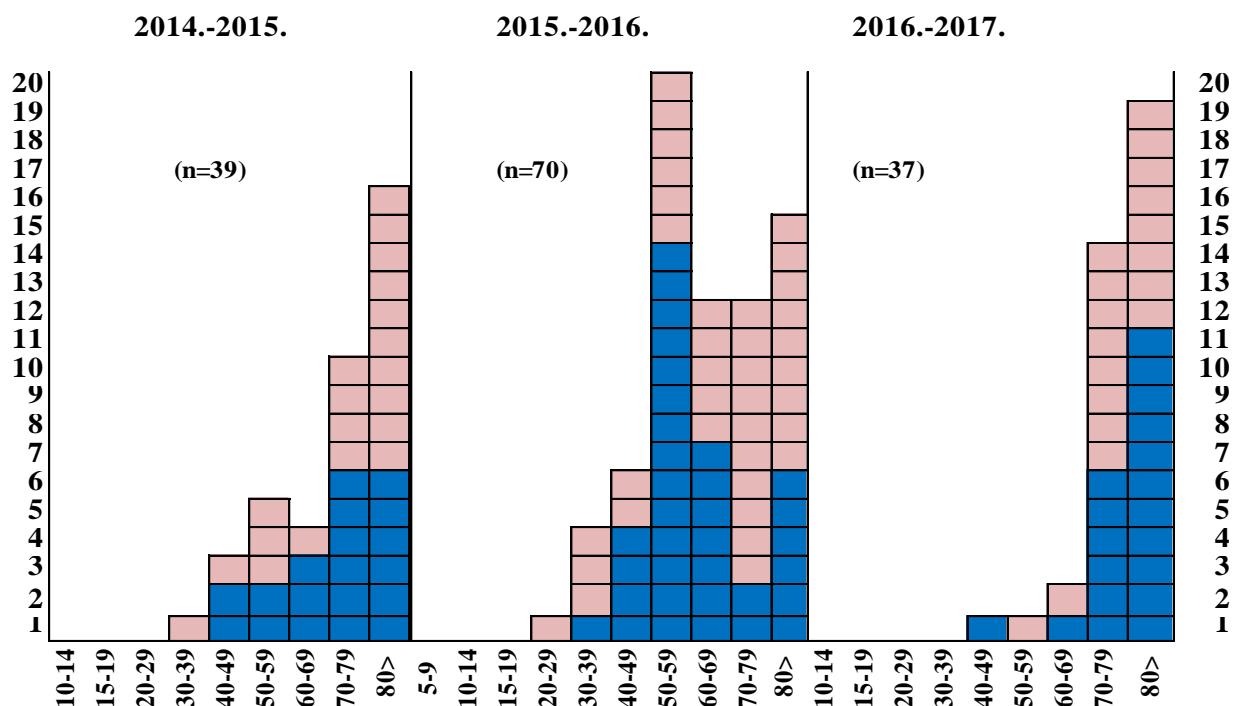

No 12 pacientiem stacionētiem 13. nedēļā gripas izraisītās pneimonijas gadījumos seši pacienti bija 65 un> gadu vecumā grupā, četri 15–64 un pa vienam 0–4 un 5–14 gadu vecuma grupā.

Letālie gadījumi 2016.–2017. gada sezonā un divās iepriekšējās sezonās

Kopš sezonas sākuma saņemti 37 paziņojumi par letālo iznākumu pacientiem, kuriem noteikta gripa – 25 gadījumos laboratoriski apstiprināta *A tipa* gripa, 11 – *B tipa* gripa un vienā gadījumā gripa noteikta klīniski (pacients miris mājās). Pacientu vecums no 49 līdz 95 gadiem, vidējais vecums – 79 gadi, 89% (33) no mirušajiem bija vecumā virs 70 gadiem.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums (%)

Vispārējās izglītības iestādes 2017. gada 13. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja 92,6% skolēnu.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
10.	90,6	87,8	88,7	88,0	84,1	92,5	91,4	90,7	90,6	89,6	90,1
11.	brīvlaiks										
12.	94,0	93,2	95,3	90,8	91,5	95,5	93,5	92,7	90,8	93,5	93,3
13.	92,7	94,3	93,4	90,5	91,4	96,2	92,1	92,2	91,5	92,4	92,6
Salīdzinājumā ar 12. nedēļu (±)	-1,4	1,1	-1,9	-0,3	-0,1	0,6	-1,4	-0,5	0,7	-1,2	-0,7

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums (%)

Pirmsskolas izglītības iestādes 13. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 75,2% bērnu, kas par 1,4% vairāk nekā 12. nedēļā.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
10.	65,1	58,4	76,2	77,3	62,5	76,0	72,2	68,8	79,1	71,4	69,7
11.	65,0	56,2	69,0	65,2	57,6	67,5	64,6	64,8	69,2	62,4	63,9
12.	69,7	65,3	74,7	79,8	68,4	75,4	76,4	75,3	79,5	74,4	73,9
13.	72,5	64,8	70,1	79,8	73,7	74,9	70,5	77,9	82,1	75,2	75,2
Salīdzinājumā ar 12. nedēļu (±)	2,8	-0,5	-4,6	0,0	5,3	-0,5	-5,9	2,6	2,6	0,8	1,4

Elpceļu vīrusu noteikšana

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijā 2017. gada 13. nedēļā izmeklēti 239 personu klīniskie paraugi, no tiem 41,4% paraugu noteikti gripas vīrusi.

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	39					5				1					6	15,4	0,0	0
41.	32					2			2	4				2	10	31,3	0,0	0
42.	52			1		2			5	8		2	1	3	22	42,3	0,0	0
43.	68			1		3			3	5					12	17,6	0,0	0
44.	73					14		2	3	1			1		21	28,8	0,0	2,7
45.	59	2				5		2	4	2		1			16	27,1	3,4	3,4
46.	67	1			1	8	1	1	4	1	1	1			19	28,4	1,5	1,5
47.	88	4						1	10			3	1		19	21,6	4,5	1,1
48.	82	3				7	1	5	8	7	2	4		4	41	50,0	3,7	6,1
49.	112	12				4		5	8	9		6	1	5	50	44,6	10,7	4,5
50.	138	19	1		1	7	1	7	11	11	1	9	7	1	76	55,1	14,5	5,1
51.	181	38	5			9	1	6	3	6		3	2		73	40,3	23,8	3,3
52.	233	76	12		1	7	3	8	17	20	2	17	9	4	176	75,5	37,8	3,4
01.	268	76	10			4	1	17	32	18	8	12	11	1	190	70,9	32,1	6,3
02.	329	122	16			2	3	14	12		3	6	4	1	183	55,6	41,9	4,3
03.	397	161	21		2	4		31	13	15	5	15	6		273	68,8	45,8	7,8
04.	549	237	30			4		16	7	11	4	3	4	1	316	57,6	48,6	2,9
05.	610	244	44			3	1	61	15	15	11	13	9	4	416	68,2	47,2	10
06.	584	235	63	1		3	3	46	20	16	6	15	9	3	417	71,4	51,0	7,9
07.	597	232	110	1		1		41	19	17	5	15	12	2	455	76,2	57,3	6,9
08.	609	180	163	1				32	14	18	7	6	7	1	429	70,4	56,3	5,3
09.	551	159	158	1		2	1	38	14	17	20	9	8	2	429	77,9	57,5	6,9
10.	440	97	120			2		36	14	17	13	11	6		316	71,8	49,3	8,2
11.	403	65	141			2		32	13	18	14	11	8		304	75,4	51,1	7,9
12.	323	28	101			1	3	25	8	13	6	5	6		196	60,7	39,9	7,7
13.	239	19	80	1			4	30	12	28	7	7	2	2	192	80,3	41,4	12,6
Kopā	7123	2010	1075	7	5	101	23	456	271	278	115	174	114	36	4665	65,5	43,3	6,4

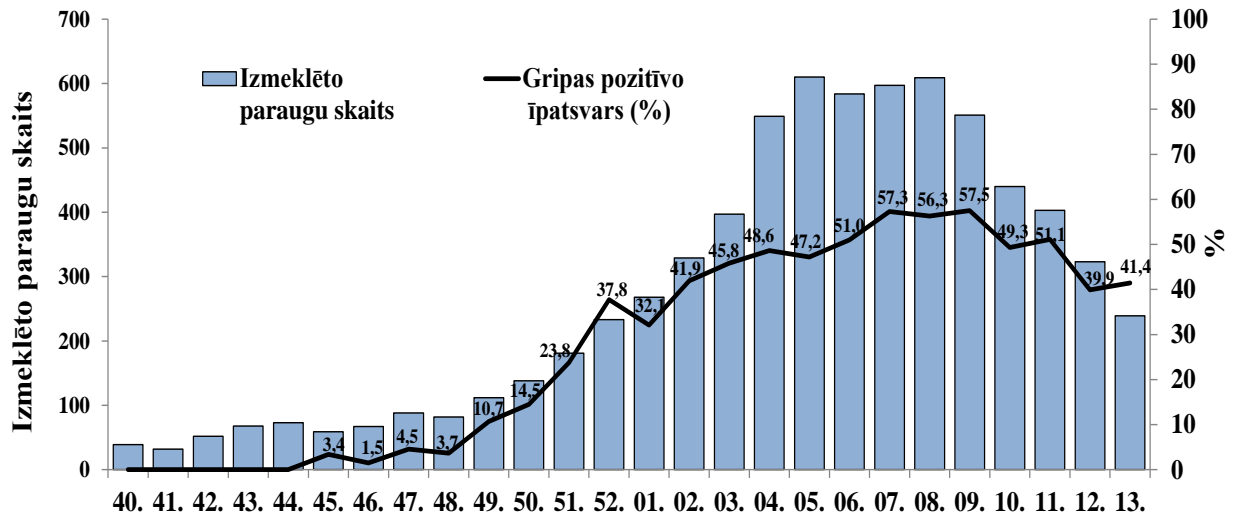
Noteikti 99 gripas vīrusi, t.sk. 19 *A tipa* (20%) un 80 (80%) *B tipa* gripas vīrusi.

Noteikti arī citi elpceļu infekciju vīrusi (pavisam 93), no tiem visvairāk noteikts respiratori sincitiālais vīruss (30) un rinovīrusi (28).

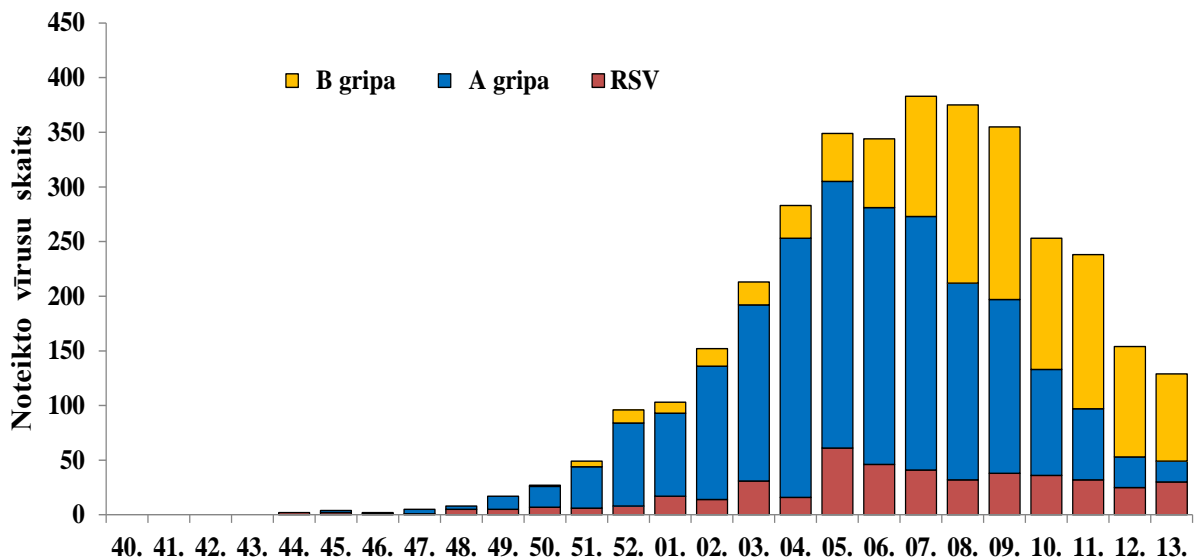
Kopš sezonas sākuma pavisam noteikti 3085 gripas vīrusi: 2010 (65%) *A tipa* gripas vīrusi (no tiem 313 tipēti – visi kā A/H3) un 1075 (35%) *B tipa* gripas vīrusi; no tiem raksturoti: 158 *B/Yamagata* līnijas (nav iekļauts trīs-komponentu vakcīnā) un 25 – *B/Victoria* līnijas (iekļauts trīs-komponentu vakcīnas sastāvā).

Izmeklēto paraugu skaits un gripas pozitīvo paraugu īpatsvars pa nedēļām

Laboratoriski noteikto A tipa, B tipa gripas vīrusu un RSV skaits pa nedēļām

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma ģenētiski raksturots 21 *A tipa* gripas vīruss – kā *A/HongKong/4801/2014(H3N2)*–līdzīgs vīruss un 26 *B tipa* gripas vīrusi raksturoti kā *B/Phuket/3073/2013Yamagata* -līnijas (nav iekļauts trīs komponentu sezonālā gripas vakcīnā).

Laboratoriskie izmeklējumi gripas monitoringa tīkla ietvaros

No 31 ģimenes ārsta praksēm, kas iesaistītas gripas monitoringa tīklā Rīgas pilsētā, desmit veic pacientu izmeklēšanu elpceļu vīrusu noteikšanai. Kopš sezonas sākuma piecās ģimenes ārstu praksēs tika izmeklēti 55 pacienti ar aizdomām par gripas infekciju. Divdesmit gadījumos (22/55 jeb 40%) apstiprināta gripa, t.sk. 17 gadījumos noteikts *A tipa* gripas vīruss un piecos gadījumos – *B tipa* gripas vīruss. Noteikti citi elpceļu vīrusi – seši koronavīrusi, divi paragripa IV tipa, divi rinovīrusi, divi cilvēka metapneimovīrusi, viens respiratori sincitiālais vīruss, viens adenovīruss un viens bokavīruss.

Secinājumi

2017. gada 13. nedēļā gripas intensitāte Latvijā turpinājusi samazināties. Gripas gadījumi ambulatorajās iestādēs reģistrēti gandrīz visās monitoringā iekļautajās teritorijās (izņemot Gulbenes novadu un Valmieru). Tikai Jēkabpilī intensitāte pārsniegusi 100 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem.

Stacionēto pacientu skaits gripas gadījumos un gripas izraisītās pneimonijas gadījumos samazinājies.

No sezonas sākuma (2016. gada 40. nedēļa) līdz 2017. gada 9. nedēļai Latvijā pārsvarā cirkulēja *A tipa* gripas vīrusi, sākot ar 10. nedēļu dominē *B tipa* gripas vīrusi.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla informācija - Flu News Europe

<http://www.flunewseurope.org/>

2017. gada 12. nedēļā PVO Eiropas reģionā gripas intensitāte turpināja samazināties, lielākā daļa valstu informēja par zemu gripas intensitāti. No 43 valstīm, kuras informēja par gripas intensitāti, 42 valstis ziņoja, ka gripas intensitāte atgriezusies starp-sezonu līmenī, viena valsts ziņoja par vidējo intensitāti. Par ģeogrāfisku izplatību informēja 44 valstis, no tām trīs - par plašu gripas izplatību. Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars saglabājies iepriekšējās nedēļas līmenī - 18% (11. nedēļā - 17%). *A tipa* gripas vīrusi noteikti 29% un *B tipa* - 71% gadījumu. Par dominējošo *B tipa* gripas vīrusu informēja 12 valstis - Armēnija, Gruzija, Grieķija, Horvātija, Krievijas Federācija, Latvija, Lielbritānija (Skotija), Rumānija, Slovēnija, Somija, Turcija un Ukraina.

Gripas vīrusu noteikšana un tipēšana

Gripas uzraudzības tīkla ietvaros š.g. 12. nedēļā izmeklēti 936 paraugi, t.sk. 150 (18%) paraugos noteikti gripas vīrusi: 29% *A tipa* un 71% *B tipa* gripas vīrusi. Kā parasti gripas sezonas otrajā pusē *B tipa* gripas vīrusu proporcija palielinās. No visiem paraugiem, kuros noteikts *A tipa* gripas vīrusa apakštips, 90% paraugu tas tipēts kā *A/H3N2*. No raksturotajiem 43 *B tipa* gripas vīrusiem 30 (70%) no *B/Yamagata* līnijas un 13 (30%) – *B/Victoria* līnijas.

Noteikto gripas vīrusu tipēšana gripas uzraudzības tīkla ietvaros

Vīrusa tips un apakštips	Noteikto vīrusu skaits			
	12. nedēļa		Sezona kopā	
	skaits	%	skaits	%
A gripa	43	29	16 185	92
<i>A/H1N1 pdm09</i>	4	10	185	1
<i>A/H3N2</i>	35	90	13 508	99
<i>A tipa</i> gripa (netipēts)	4	-	2 492	-
B gripa	107	71	1 463	8
<i>B/Victoria</i> līnija	13	30	290	44
<i>B/Yamagata</i> līnija	30	70	345	56
Līnija nav zināma	64	-	798	-
Noteikto vīrusu skaits kopā (izmeklēto paraugu skaits)	150 / 836	18%	17 648 / 47 268	37%

Kopš 2016. gada 40. nedēļas visbiežāk (92%) tika noteikts *A tipa* gripas vīruss. No visiem tipētiem *A tipa* gripas vīrusiem visbiežāk (99%) noteikts *A/H3N2* apakštips. No visiem raksturotiem (665) *B tipa* gripas vīrusiem 375 (56%) paraugos noteikti *B/Yamagata* līnijas vīrusi un 290 (44%) – *B/Victoria* līnijas vīrusi.

Ārpus gripas uzraudzības tīkla iestādēs (slimnīcās, skolās, pensionātos un citās aprūpes iestādēs) 12. nedēļā izmeklēti 1 799 paraugi, no tiem 45% gadījumu noteikti *A tipa* gripas vīrusi (no tiem 96% paraugi tipēti kā *A/H3N2*) un 55% gadījumu – *B tipa* gripas vīrusi.

Par SARI uzraudzību un stacionāriem laboratoriski apstiprinātiem gripas gadījumiem

No 16 valstīm, kuras veic smagu akūtu respiratoru infekciju (SARI) uzraudzību, 12. nedēļā 12 valstis informēja par 1 482 SARI gadījumiem.

Kopš 2016. gada 40. nedēļas 16 valstīs tika reģistrēti 32 938 SARI gadījumi, no tiem 9 561 tika izmeklēti laboratoriski, t.sk. 35% noteikti gripas vīrusi: 80% noteikta *A tipa* gripa un 20% *B tipa* gripa. No visiem *A tipa* gripas vīrusiem 92% bija tipēti kā *A/H3N2*, mazāk par 1% bija *A/H1N1pdm09* un 8% netipēti.

Savukārt no deviņām valstīm, kuras apkopo informāciju par stacionāriem pacientiem ar laboratoriski apstiprinātu gripu intensīvās terapijas nodaļās (ITN) un citās nodaļās, 12. nedēļā saņemta informācija no trim valstīm par 16 gadījumiem, t.sk. 13 gadījumi no ITN un trīs gadījumi no citām nodaļām. Uzņemto pacientu skaits ITN salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu samazinājies.

Kopš sezonas sākuma lielākā daļa hospitalizēto pacientu, kuriem laboratoriski tika apstiprināta gripa, bija pacienti 65 un > gadu vecuma grupā. No visiem 2 545 ITN gadījumiem, par kuriem ir pieejami dati par vecumu un gripas vīrusu tipēšanas rezultātiem, lielākā daļa (64%) pacientu bijuši vecumā 65 un > gadi, 30% pacientu vecumā no 15 līdz 64 gadiem un 5% jaunāki par 15 gadiem.

Ziņots par 870 nāves gadījumiem, no tiem 484 nāves gadījumi bija reģistrēti ITN un 386 gadījumi citās slimnīcu nodaļās; 81% gadījumu pacienti bija vecāki par 65 gadiem; 99% gadījumi bija saistīti ar *A tipa* gripas vīrusiem, no visiem tipētiem gripas vīrusiem 99% tipēti kā *A/H3N2*.

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma līdz 2017. gada 12. nedēļai ir pieejami dati par ģenētiskajām grupām 2 651 gripas vīrusam. No visiem *A/H3N2* vīrusiem 754 (28,4%) pieder pie ģenētiskās grupas 3C.2a (iekļauta vakcīnas sastāvā) un 1 625 (61,3%) – pie ģenētiskās apakšgrupas 3C.2a1, kas parādījusies nesen. Vīrusi šajās divās apakšgrupās ir antigēniski līdzīgi, taču 3C.2a1 apakšgrupa strauji mainās: parādās vīrusu klasteri ar papildu aminoskābju aizvietošanu hemaglutinīnā, kuru ietekme uz antigēnu īpašībām vēl nav noskaidrota.

Filogenētiskā grupa	Noteikto vīrusu skaits	%
<i>A/H1N1pdm09A/Michigan/45/2015</i> (apakšgrupa 6B.1) ^{b,c}	23	0,9
<i>A/H1N1pdm09A/South Africa/3626/2013</i> (apakšgrupa 6B)	5	0,2
<i>A/H3N2 A/Bolzano/7/2016</i> (apakšgrupa 3C.2a1)	1 625	61,3
<i>A/H3N2 A/Hong Kong/4801/2014</i> (apakšgrupa 3C.2a) ^{a,b,c}	754	28,4
<i>A/H3N2 A/Switzerland/9715293/2013</i> (apakšgrupa 3C.3a)	24	0,9
<i>A(H3N2) A/Stockholm/28/2014</i> (subgroup 3C.3b)	1	0,0
<i>A/H3N2</i> , apakšgrupa nav noteikta	6	0,2
<i>B/Brisbane/60/2008</i> (Victoria līnija, apakšgrupa 1A) ^{a,b,c}	54	2,0
<i>B/Phuket/3073/2013</i> (Yamagata līnija, apakšgrupa 3) ^d	159	6,0
Kopā	2 651	100

^a Sezonālās vakcīnas sastāvā Ziemeļu Puslodei 2016-2017. gada sezonai

^b Vakcīnas sastāvā Dienvidu Puslodei 2017. gada sezonā

^c Sezonālās vakcīnas sastāvā Ziemeļu Puslodei 2017-2018. gada sezonai

^d Četru komponentu vakcīnas sastāvā Ziemeļu un Dienvidu puslodei

Kopš sezonas sākuma testēti 1 353 gripas vīrusu (1 232 – *A/H3N2*, 23 – *A/H1N1pdm09* un 98 – *B tipa* gripas vīrusi) uz jutību pret neiramidīdāzes inhibitoriem (oseltamivir, zanamivir). Viens *A/H3N2* gripas vīruss uzrādījis samazināto inhibīciju pret oseltamiviru.

Kopējās mirstības uzraudzība EuroMOMO projekta ietvaros

<http://www.euromomo.eu/>

Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas 19 valstis piedalās projektā EuroMOMO (*European Monitoring of Excess Mortality for Public Health Action*) un ziņo par kopējās mirstības iknedēļas rādītājiem. Lielākajā daļā valstu bija novērots kopējās mirstības pieaugums iedzīvotājiem 65 un > gadu vecuma grupā, tomēr tagad tas, šķiet, ir normalizējies. Visaugstākie mirstības rādītāji sakrīta ar A/H3N2 gripas vīrusa cirkulāciju. Tomēr vēl pārāgri izdarīt secinājumus par kopējo gripas ietekmi uz mirstību, jo gada sākumā vairākās valstīs bija novēroti auksti laika apstākļi, kas, iespējams, veicināja mirstības pieaugumu.

Agrīnā vakcīnas efektivitātes uzraudzība Somijā un Zviedrijā noteica gripas vakcīnas efektivitātes līmeni personām 65 un > gadu vecuma grupā – 26%. Nesen iegūtie vakcīnas efektivitātes rādītāji visās vecuma grupās pret A/H3N2 gripas vīrusiem: Kanādā – 42%, ASV – 43% un Eiropā – 38% (saskaņā ar Zviedrijas un Somijas aprēķiniem sezonas sākumā).

Nemot vērā suboptimālu vakcīnas efektivitāti, visām riska grupām gripas aizdomu vai laboratoriski apstiprinātas gripas gadījumos ieteicama neatliekama neiraminidāzes inhibitoru lietošana, ideālā gadījumā 48 stundu laikā pēc simptomu parādīšanās, gan vakcinētām, gan nevakcinētām personām. Turklāt vienmēr būtu apsverama profilaktiska antivirālo līdzekļu lietošana augsta riska kontakta personām.

PVO rekomendētais pretgripas vakcīnas sastāvs 2017.–2018. gada sezonā Ziemeļu puslodē http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2017_18_north/en/

2017. gada 2. martā publicēts PVO ziņojums par vakcīnas sastāvu nākamajai 2017.-2018. gada sezonai. Trīs-komponentu vakcīnas sastāvā 2017.-2018. gada sezonai Ziemeļu puslodē rekomendē:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09*-līdzīgs vīruss;
- *A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)*- līdzīgs vīruss;
- *B/Brisbane/60/2008*- līdzīgs vīruss;

Četru komponentu vakcīnā papildus jāiekļauj B tipa gripas *B/Phuket/3073/2013*- līdzīgs vīruss. Vakcīnas sastāvs līdzīgs sezonālajai vakcīnai Dienvidu puslodē 2017. gada sezonai.

Gripas profilakses ieteikumi iedzīvotājiem, izglītības iestādēm, darba devējiem, veselības aprūpes speciālistiem atrodami SPKC interneta vietnē – <https://www.spkc.gov.lv/lv/tavai-veselibai/infekcijas-slimibas/gripa/>.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Raina Nikiforova.

2016.–2017.gada AAEI un gripas monitoringa 13. nedēļā datus sniedza:

- 68 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 105508– 5,4% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
  - 11 stacionārās ārstniecības iestādes
  - 37 vispārējās izglītības iestādes
  - 36 pirmsskolas izglītības iestādes
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.